

Државен завод
за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за заклан добиток и живина во кланици

ЗШР_3E.52_M_MK_2024_12

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за земјоделство, шумарство, лов, риболов и регистар на земјоделски стопанства	
1.3	Лице за контакт
Катарина Ѓурѓулова Аговска	
1.4	Звање на лицето за контакт
Раководител на одделение	
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Македонија	
1.6	Електронска адреса
katarina.agovska@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
00398 3295-745	
1.8	Факс
00389 2 3111 336	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците

Државен завод за статистика

04/06/2025

2.2 Последна објава на метаподатоците

04/06/2025

2.3 Последно ажурирање на метаподатоците

04/06/2025

3 Статистичка презентација**3.1 Опис на податоците**

Податоци за бројот на заклани грла добиток и живина, по видови и категории и податоци за нето и бруто-тежина на закланиот добиток во килограми.

3.2 Систем на класификации

Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2, Номенклатура на земјоделски производи, производи на шумарството, ловот и риболовот и услуги поврзани со нив, НЗШРУ, Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2013.

3.3 Опфат на сектор/и

Сектор С/В-Преработувачка индустрија Група 10.1-Преработка и конзервирање на месо и производство на производи од месо

3.4 Статистички концепти и дефиниции

Податоци за закланите говеда, свињи, овци, кози и живина чиешто месо е наменето за човечка исхрана. Податоци за целиот заклан добиток и живина, независно каде е купен, на подрачјето на Република Македонија или надвор од неа. Податоци за бројот и тежината (бруто и нето) на закланиот добиток и живина. Бруто-тежина (жива маса) е тежината на добитокот и живината непосредно пред колењето. Нето-тежина е тежината на добитокот и живината после колењето. Рандман на заклан добиток и живина претставува процентуалниот однос помеѓу тежината на закланиот добиток (нето-тежината) и тежината на живиот добиток (бруто-тежината). Се искажува во проценти со една децимала (пример 52.1%). Нето-тежина: - кај говедата е тежината на ладен, одран и исцеден од крвта труп, без нозете до скочниот зглоб, без глава, опашка и внатрешни органи и без тестисите кај машките и млечните жлезди кај женските животни; - кај свињите претставува тежината на ладен, одран и исцеден од крвта труп, без јазик, чапунки, внатрешни органи, стомачно сало, без тестисите кај машките и млечните жлезди кај женските животни; - кај овците и козите е тежината на ладен, исчистен и исцеден од крвта труп, без глава, нозе до скочниот зглоб, опашка, внатрешни органи и без тестисите кај машките и млечните жлезди кај женските животни; - кај живината претставува тежината на живината исчистена од пердуви, без глава и нозе до скочниот зглоб. Сурови маснотии се суровата сланина, салото и лојот, добиени непосредно по одвојувањето на месото од трупот. Изнутрици (внатрешни органи) се срце, бел и црн дроб, желудник и црева.

3.5 Статистичка единица

Статистички единици се сите деловни субјекти кои се занимаваат со колење на добиток и живина и пропаѓаат на Секторот С/В-Преработувачка индустрија Група 10.1-Преработка и конзервирање на месо и производство на производи од месо, според НКД Рев.2.

3.6 Статистичка популација

Заклан добиток и живина.

3.7 Референтна област

Република Македонија

3.8 Временска покриеност

Од 2010 година натаму податоците се достапни на ниво на РМ.

3.9 Базен период

Не е релевантно.

4 Единица на мерење

Број, грла, килограми и проценти.

5 Референтен период

Месец

6 Институционален мандат**6.1 Законски акти и други договори****НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА**

Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/>)

Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/>)

Меѓународни: Регулотива на Европскиот парламент и на Советот на Европа, број 1165/2008.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008R1165>

6.2 Споделување на податоци

Временска серија за месечни податоци: од 2013 година па натаму.

7 Доверливост

7.1 Доверливост - политика

Податоците се индивидуални, заштитени со Законот за државната статистика. Податоците што се прибираат од извештајните единици преку статистичките истражувања или индиректно, од административни или од други извори, се доверливи податоци и се користат исклучиво за статистички цели. Резултатот на статистичката обработка може, исто така, да генерира информации кои се сметаат за доверливи, на пример: анонимизирани индивидуални податоци, табели со многу ниско ниво на агрегација, како и сè уште необјавени податоци. Политиката за статистичка доверливост ги содржи основните начела што се применуваат во ДЗС.

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Секој индивидуален или личен податок, независно во која фаза на статистичка обработка се наоѓа, има третман на доверлив податок и може да се користи исклучиво за статистички цели. При објавување на податоците од ова истражување на агрегирано ниво, не се јавува потреба за дополнително третирање на податоците заради обезбедување на статистичка доверливост.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Објавувањето на податоците е во согласност со Календарот на навременост кој се објавува на веб-страницата на Државниот завод за статистика. Календарот на навременост се подготвува еднаш годишно, пред почетокот на календарската година, а се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

http://www.stat.gov.mk/Kalendar_nov.aspx

8.3 Кориснички пристап

Во согласност со политиката за дисеминација, сите корисници имаат еднаков пристап до статистичките податоци во исто време. Податоците се објавуваат на веб-страницата истовремено за сите корисници, кои се информираат од Календарот на навременост и ниеден корисник нема привилегиран третман.

9 Фреквенција на дисеминација

Годишна

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

Соопштенијата се објавуваат (и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“

<https://www.stat.mk/mk/stat/%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D1%98%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE/>

10.2 Публикации

Статистички годишник <https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/statistichki-godishnik/statistichki-godishnik-2024/>

Македонија во бројки <https://www.stat.mk/mk/site-publikafii/%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%B2%D0%BE-%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%98%D0%BA%D0%B8/%D1%81%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%B2%D0%BE-%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%98%D0%BA%D0%B8-2024/>

10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат-база на податоци достапна на веб-страницата на ДЗС. Број на прегледи на табелите од МакСтат базата - 285. <http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef>

10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (<https://www.stat.mk/mk/za-nas/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatofi-za-nauchno-istrzhuvachki-feli/>).

10.5 Друго

Податоците од истражувањето се испраќаат во Евростат и тие се објавени на веб-страницата на оваа институција.

10.6 Документација за методологијата

"Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на ДЗС <http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=48&rbrObl=17>

10.7 Документација за квалитетот

Извештајот се подготвува во согласност со интерните упатства и е само за интерна употреба.

11 Управување со квалитет

11.1 Обезбедување на квалитетот

Посветеноста на ДЗС за обезбедување на квалитет на производите и на услугите е содржана во Законот за државната статистика, Стратегијата на Државниот завод за статистика (<http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=6>) и Политиката за квалитет на Државниот завод за статистика (http://www.stat.gov.mk/pdf/Politika_za_kvalitet_mk.pdf), како и во постојаните напори за усогласување со Кодексот за работа на европската статистика. Главните аспекти и процедури за управување со квалитет во фазите и потпроцесите од Статистичкиот бизнис процес модел, како и добрите практики и насоките за обезбедување на квалитет се документирани во интересен документ „Упатство за обезбедување на квалитет на статистичките процеси“. Потребните влезни и излезни метаподатоци, како и релевантните индикатори за квалитет за одделни потпроцеси, се опишани во документот „Насоки за менаџерите на статистички истражувања“.

11.2 Оценка на квалитетот

12 Релевантност

12.1 Потребни на корисниците

Податоците за заклан добиток и живина во кланиците имаат за цел да ги задоволат потребите на корисниците во Република Македонија и на меѓународните организации и корисници. Домашни корисници на податоци од оваа област се Владата на РМ, бизнис заедницата, невладини организации, факултети и научно-истражувачки институции, здруженија и асоцијации на земјоделски производители, медиуми, студенти и други физички и правни лица. Податоците за заклан добиток и живина во кланиците се основа за анализи, планирања, инвестиции и соодветни одлуки и мерки за континуирано подобрување и унапредување на состојбите во оваа област од секторот Сточарство. Исто така, овие податоците се потребни за согледување на расположливите количества на одделни производи за исхрана на населението, потребните сировини за прехранбената индустрија, планирањето на производството за наредните периоди, подготовката на законските прописи и донесувањето на соодветни мерки и одлуки во врска со извозот и увозот, инвестициите, кредитите итн.

12.2 Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

12.3 Комплетност

Во однос на индикаторите кои се предвидени според Регулативата бр. 1165/2008 на Европската комисија, ДЗС обезбедува околу 95% од нив.

13 Точност и веродостојност

13.1 Свкупна точност

Точноста на податоците се обезбедува со преземање мерки за намалување на примерочните и/или непримерочните грешки, како и со дополнителна споредба и анализа на податоците пред тие да бидат објавени.

13.2 Примерочни грешки

Истражувањето не се спроведува врз случајно избран примерок и затоа нема пресметка на примерочни грешки.

13.3 Непримерочни грешки

Грешки во опфатот: Се обезбедува 100% опфат. Давателите на податоци навреме се потсетуваат за исполнување на својата обврска. Грешки во обработката: Во апликацијата за обработка се имплементирани правила за контроли и пресметки на излезните податоци. Грешки во неодговорот: Со оглед на обезбедениот целосен опфат, грешки во неодговорот нема.

14 Навременост и точност

14.1 Навременост

T+60

14.2 Точност

Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост

15 Кохерентност и споредливост

15.1 Географска споредливост

Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво. Во однос на географската споредливост со останатите европски земји, исто така е обезбедена споредливост бидејќи податоците се прибираат во согласност со европските регулативи.

15.2 Временска споредливост

Временска серија од податоци на национално ниво од 2010 година. Бројот на референтни периоди без прекин на временската серија е 72.

15.3 Меѓудоменска кохерентност

"Направени се споредби на податоците на макрониво со податоците од „Годишниот извештај за сточарство“ (3E.512a) и со податоците од „Анкетата за бројот на добитокот“ (3E.512). Податоците се кохерентни."

15.4 Внатрешна кохерентност

Обезбедена е внатрешна кохерентност на податоците.

16 Трошок и оптовареност

17 Ревизија на податоците

17.1 Политика за ревизија на податоците

Во согласност со Политиката за ревизија на податоци во ДЗС. <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25>

17.2 Практика за ревизија на податоците

18 Статистичка обработка

18.1 Извори на податоци

"Ова статистичко истражување е со целосен опфат. Статистичкиот прашалник „Месечен извештај за заклан добиток и живина во кланици“ (3E.52) го пополнуваат деловните субјекти кои припаѓаат на секторот С/В, група 10.1, од НКД Рев.2."

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Месечна

18.3 Прибирање на податоците

Податоците за закланиот добиток и живина се прибираат со статистичкиот прашалник: „Месечен извештај за заклан добиток и живина во кланици“ (3E.52). Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна 30 дена од референтниот период.

18.4 Проверка на податоците

Проверка се врши во текот на целиот процес, од прибирање, внес и пред објавување на податоците. Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. За отстапувањата се контактираат давателите на податоци.

18.5 Компилирање податоци

Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени on-line контроли. Импутација: Се врши импутација на неодговорите со податокот од претходниот период.

18.6**Прилагодување**

Не се врши израмнување на податоците.

19**Коментар****A.1****Анекси**